

ФИОНА МАКИНТОШ

Кутия шоколад



1

ЙОРК, 1915 г.

Спорът беше овладян, дори вежлив, но Алекс Фробишър не се и съмняваше, че ако не вземе решение, ще го вземат вместо нея. Цъкна леко с език и смушка черната като въглен кобила, за да ускори ход. Познатият тропот на копитата по пътя поутихна и Александра се опита да върне мислите си към времето, когато летата изглеждаха като безкраен низ от топли спомени за дружно веселие в Шотландия. Толкова щастливи дни бе изживяла преди августовския следобед на 1905 година, когато над семейството ѝ се спусна мрак. Беше убедена, че болката, която непрестанно ги преследваше, подтикваше майка ѝ да препира за сватба... въпреки нежеланието на Алекс да се омъжи.

Блакбъри нямаше нужда от насочване – знаеше точно къде да завие наляво в тучния пейзаж и да навлезе в ширналата се зеленина на Нейвзмайър¹, която ограждаше един от любимите хиподруми в Англия. Лекият галоп премина в по-бърз, мигновено набраха скорост и гледката се превърна в приятна мъглявина от листа. От мъждукащата светлина на късното есенно слънце, която бързо загасваше в този златен час преди здрача, козината на Блакбъри проблясваше в синкаво. Ветрецът усилено се мъчеше да разпилее косите на Алекс, които упорито се

¹ *Knavesmire* – популярно място за конни надбягвания на югозапад от град Йорк, Англия. – б. пр.

държаха за фуркетите под шапката за езда. Няколко кичура все пак се освободиха, особено една решителна къдрица, която се наслаждаваше на свободата си колкото и самата Алекс.

Косата ѝ ставаше все по-тъмна с годините – вече бе с цвят на шоколад, но същото можеше да се каже и за живота ѝ по пътя към зрелостта, който през последната година я бе отвел в никакво неумолимо мрачно място.

Припомни си отново спора, като подръпваше юздите, за да забави пристигането на Блакбъри при входа. Кобилата се подчини и премина в равен ход, в гаснешия следобед от ноздрите ѝ излизаше пара насред студа, който пълзеше по откритата равнина на парка. Неприятният разговор премина през съзнанието ѝ като повторение на филм. Представи си го толкова живо, сякаш го преживяваше за пръв път.

Видя баща си, облечен в типичния за него туид, как посръбва от следобедния си чай, недоволен, че не докосва любимите си палачинки, за да избегне повишенния тон, с който разговаряха жена му и дъщеря му. Бе отишъл до високите прозорци, разделени на множество малки квадратни стъклa и засенчени от тежки кадифени завеси в цвят синя слива, за да погледа градината около ширналата се бежова грамада тухли, наречена „Тилсдън Хол“ – дом на фамилията Фробишър от десетилетия. Алекс знаеше, че баща ѝ оглежда езерцето с патиците. Навярно му се искаше да се разходи дотам, за да погледа как двойката лебеди спокойно се плъзга по огледалната повърхност. Вместо това се измъчваше от поредното различие в мненията на жените в своя живот.

Алекс наблюдаваше как майка ѝ вдига поглед към крещящо изрисувания таван, изработен в стила „Изкуства и занаяти“², който предците ѝ бяха прегърнали с такава страст. Минерва често казваше, че това било „народен стил“ от недалечното минало, но дъщеря ѝ се взря в безумния кръг от цветя и геометрични фигури на дървения таван и усети познатия прилив на смущение. Премести поглед към майка си. С тънките ноздри и нацупените си устни Минерва Фробишър създаваше

² *Arts and Crafts* (англ.) – международно движение в изящните и приложните изкуства, започнало в Англия и широко разпространено в Европа и Северна Америка в периода 1880–1910 г. – б. пр.

КУТИЯ ШОКОЛАД

впечатлението, че се опитва да отблъсне нещо особено зловонно.

– Майко – умоляваше Алекс, – наистина трябва сама да вземам някои решения.

– Можеш. Може да избереш дали да бъдеш сгодена официално за Едуард Сейнт Джон, за Ашли Лангдън-Смит или за Дънкан Камерън, или пък да оставиш и тримата да те ухажват.

– Е, ако зависи от мен, не избирам нито един от тях.

Майка ѝ се сепна и въздъхна с тихо негодувание. Баща ѝ метна към нея леко отчаян поглед, сякаш я предупреждаваше да не дразни вече ввесения звяр. Алекс му отвърна с едва доловимо свиване на рамене в знак на извинение. И двамата знаеха, че ще бъде въвлечен в дискусията, която бе целил да избегне.

– Чарлс!

– Да, скъпа?

– Какво имаш да кажеш по въпроса? – настоя Минерва.

Баща ѝ се приближи и застана до камината. Почернялата желязна решетка под махагоновата ѝ полица провъзгласяваше дръзко, че е била поставена през 1898 година. Мъжът обръна гръб на танцуващите пламъци, взе една топла палачинка и ловко я нави, като внимаваше да не разлее нито капка от разтопеното масло и блестящия конфитюр. Захапа я преднамерено, за да оправдае мълчанието си, и кимна в знак, че ще отговори след малко, когато преглътне.

Наново ввесена, Минерва въздъхна и продължи:

– Александра, ти трябваше да се омъжиш още преди години. Но си единственото ни дете и не сме те притеснявали. Дадохме ти предостатъчно време, много повече, отколкото получават повечето девойки. Освен това ти отрасна в един привилегиран свят...

– Съзнавам го, майко – отвърна Алекс, като полагаше големи усилия да не прозвучи грубо.

– Така ли? Наистина ли го съзнаваш, мила? Защото по нищо не личи, че приемаш сериозно ролята си.

– Моля те...

– Всяка вечер отправям молитви братовчедите Хю и Джордж да оцелеят, а денем се боя, че в един-единствен миг може да си отидат от този свят. Зная, че всеки ден загиват хиляди мъже.

ФИОНА МАКИНТОШ

В това семейство все някой трябва да е реалист за бъдещето ти. Без Питър...

Алекс реагира тутакси. Не искаше да изживее отново цялата емоционална травма.

– Зная, майко. Искаш да се омъжа и да те даря с внуци, да продължа рода Тилсдън. Давам си сметка, повярвай ми.

– И двамата го искаме. Но, Александра, моето най-голямо желание е да има някой, който ще се грижи за теб. Баща ти предпочита да не ти оказва натиск, ала аз зная, че жените нямат думата толкова, колкото биха искали. Моля те, не ме разбирай погрешно – вдигна пръст, – аз се възхищавам на смелите жени, които искат да променят света, но ние, мила, трябва да се придържаме към традицията, а не да се оплакваме. Зная, че не искаш да чуваш това, но ще ти го кажа още веднъж, и то много ясно, за да не бъркаш ролята си в семейство Фробишър. И тя не включва вятърничави идеи като преследването на кариера. Не можеш при никакви обстоятелства да работиш за заплата, дори не си го и помисляй. Сториш ли го, със сигурност няма да те възприемат като добра партия за женитба. А и честно казано, ти си нямаш и понятие от нищо. Остави бизнеса на мъжете – това е тяхната роля в живота ти. Твоята, мое мило момиче, е да се омъжиш. Повечето млади жени нямат толкова богат избор, но ние те обичаме от все сърце и много искаме да си щастлива в брака си. – Впечатляваща бе способността на майка ѝ да обижда дори когато подбира думи, за да изрази обичта си. – Всеки от кандидатите за ръката ти е идеален почти във всичко.

– Освен в най-важното.

– Когато ме сгодиха, почти не познавах баща ти, но не избягах от дълга си да се омъжа за него, макар че бях много по-млада от теб. Бързо започнах да го уважавам.

– А любовта, майко?

– Az обичам баща ти, разбира се – отговори Минерва с нова доза негодувание, като удобно пропусна главното, помисли си Алекс.

– Е, аз не подхождам на нито един от тримата.

– Не им подхождаш ли? – рече презрително майка ѝ. – Какво, за бога, означава това, дете?

КУТИЯ ШОКОЛАД

– Твърде различни сме. – Алекс въздъхна. – Нека го кажа просто. Едуард е надут и дъхът му смърди ужасно. Ашли се страхува от паяци и предпочита да спи на запалена лампа – едва ли е голям герой. Струва ми се, че лесно се поддава на влиянието на приятелите си от лондонския кръг... А Дънкан... Е, Дънкан е шотландец.

– Той е втори наследник!

– Точно така. Дали наистина искам да ме заточат в Бен Невис³, майко? – Алекс възненавида презиртелния тон, с който говореше. Тези мъже бяха на фронта, бореха се за живота си, биеха се, за да продължи нейният привилегирован живот.

– Дънкан храни огромна обич към теб.

– Разбира се. Изборът му е ограничен. Или аз, или някоя овца, нали? – Понякога изричаше на глас мислите си, преди да се усети и да се възпре. Макар и засрамена, усети лек изблик на еуфория, когато баща ѝ се разкилоти над втората си палачинка.

– Чарлс, моля те! – Той спря да се смее, защото неодобрение то на съпругата му сега бе насочено към него. – Отчаяна съм от теб, Александра Фробишър. Дънкан заслужава по-добро отношение.

– Майко, зная, че за теб той е на първо място, но нека бъдем честни. Дънкан не иска жена, която да обича. Той търси жена, с която да се перчи, която да ръководи домакинството му и да го топли в леглото в онези голи планини – изрече Алекс, неспособна да скрие раздразнението си.

– Ако това ще ни даде наследници, така да бъде.

Алекс въздъхна и видимо отпусна рамене.

– Сигурно се сещаш, че семейство Камерън ще смята всеки син за свой наследник, а не за твой.

– Не ме е грижа. Колкото по-скоро се заемеш със създаването на семейство, толкова по-добре. Тогава ще зная, че около теб растат деца, които ще се грижат за теб, когато му дойде времето. – Майка ѝ гневно повиши глас. – Нуждаем се от внучета... Би било чудесно да са момчета.

³ Най-високата планина във Великобритания, разположена в Шотландия. – б. р.

– И името на всеки син ще бъде Камерън, не Фробишър. С какво ще ни помогне това?

– Не се прави на глупачка. Намирам го за изключително дразнешко.

– Минерва – баща ѝ най-после дояде втората палачинка, – недей, скъпа. Знаеш, че кръвното ти налягане е достатъчно високо.

– Чарлс, имам нужда от подкрепата ти.

Той кимна, остави чашата и чинийката, седна до съпругата си и взе ръката ѝ в мил израз на привързаност. Алекс обичаше баща си, защото знаеше, че жадува единствено за хармония: дъщеря му да е щастлива, жена му – доволна.

– На вас двамата ви е много добре, Чарлс. Понякога си живете в своя мъничък свят за двама, в който Александра е изцяло момичето на тати...

Алекс позволи на майка си да се доизкаже и се поздрави, че не се върза да обяснява как вече не нарича баща си „тати“. За разлика от всички глезени дъщери в кръга на Минерва, използваше по-модерното и по-изтънчено „татко“.

Баща ѝ се усмихна накриво, кимна и се обърна към нея.

– Алекс, мила – започна и тя му отдаде цялото си внимание, защото знаеше, че татко ѝ ще има окончателната дума. – Този спор започна, защото ти смело сподели с нас, че искаш да помагаш във фабриката, където търсят доброволци.

– Искам, татко. А и от бизнеса на семейство Раунтри могат да се черпят много идеи.

Баща ѝ се усмихна и Алекс забеляза как около очите му се появиха познатите бръчици, а трапчинките на бузите му се вдлъбнаха още повече. В този момент тя отново се превърна в малкото момиче, загледано в лицето на единствения мъж, когото обожава. Рядко виждаше откритата му усмивка... Тази година щяха да се навършат двайсет години, откакто ги измъчваше тази болка.

Алекс се отърси от мрачните мисли, щом видя изпълнения с нежна гордост поглед, който баща ѝ хвърли на майка ѝ.

– След като живееш в Йорк, кой може да те обвини, че желаеш да подкрепиш основната му индустрия? Майка ти иска да ти каже просто какво очакваме да направиш като наша

КУТИЯ ШОКОЛАД

единствена и многообична дъщеря, а то е да продължиш рода. – Кимна на себе си, доволен от избора си на думи. – Ние не сме производители на шоколад като семейство Раунтри и...

– Даже квакери⁴ не сме – отбеляза Минерва, сякаш вкусила нещо престояло.

Чарлс поклати глава.

– Има много други начини да оползотвориш времето си като доброволка. А що се отнася до мечтите ти за собствен бизнес, не бих те разубеждавал решително, защото винаги си била амбициозно дете, и все пак... – Жена му се канеше да го прекъсне, но той махна с ръка и заяви: – Нека да довърша, скъпа Мин. Алекс винаги е била независимо момиче с твърдо мнение и устойчив морал. Няма да предаде човек, когото обича, и най-малкото нас. Така че няма за какво да се тревожим.

Александра благодари на баща си с кимване и нежна усмивка, но той вдигна предупредително пръст и в корема ѝ сякаш зейна дупка.

– Днес обаче жените имат отговорности пред мъжете си и пред семейството. Те трябва да помагат страната да се съхрани и да издържи до края на войната. Фактът, че като единствено останало дете в нашето семейство бягаш от отговорността си, разбива сърцето на майка ти.

– Можеш, разбира се, да се омъжиш за някого от фамилията Раунтри... Даже и за някого от рода Кедбъри⁵, с което ще ощастливиш баща си и мен – вметна Минерва.

Алекс не обърна внимание на репликата.

– Татко, мисля, че изучаването на бизнеса би могло да ме вдъхнови. Моля те, не искам да сведа целия си живот до създаването на здрав брак.

Баща ѝ си пое дълбоко въздух, за да покаже, че е разbral. Александра разтвори ръце в опит да скрие смущението си, като се надяваше то да не проличи в гласа ѝ.

⁴ Quakers (англ.) – християни от анабаптисткия клон на протестантството. Наричат се още „Общество на приятелите“. Групата е основана през 1650 г. от Джордж Фокс. – б. пр.

⁵ Производители на шоколадови изделия, тогава основен конкурент на фамилията Раунтри. – б. пр.